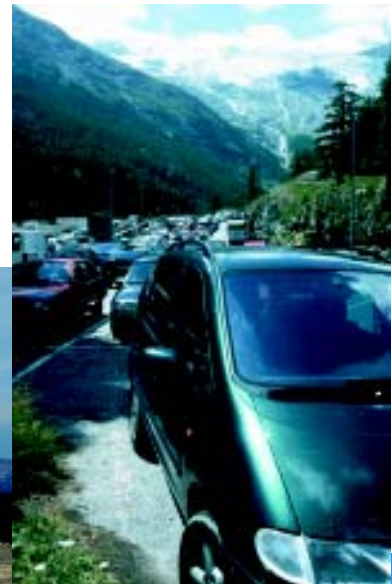

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

INFO Avstrija
Francija
Italija
Lihtenštajn
Nemčija
Slovenija
Švica

Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

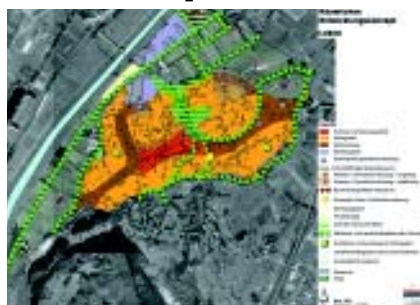
Življenje

^

Alpah

Uvodnik

Predsednik združenja v avstrijskem Brandbergu

Petletno poročilo o delovanju našega združenja je ravnokar izšlo, domača spletna stran je dobila novo podobo. V tokratni številki informativnega biltena je te žišče prvič na uresničitvi komunikacijske zasnove v praksi (vodstvo delovne skupine: Jöri Schwärzel Klingenstein).

Prvo številko v letošnjem mednarodnem letu gora posvečamo vodilu našega delovanja, Alpski konvenciji. Gudrun Streicher razmišlja o Alpski konvenciji kot celoti, v drugem članku poroča Andreas Götz o trenutnem stanju pri ratifikaciji protokolov Alpske konvencije.

Poleg omenjenega ključnega področja so tu seveda še prispevki, ki prinašajo poročila o aktualnih dejavnostih našega združenja. Pogled nazaj seže do spomladanske strokovne konference, ki je potekala v najbolj zahodnem delu Avstrije, napovedujemo pa že letošnjo letno strokovno konferenco, ki bo tokrat v Salgeschu v švicarskem kantonu Valais na jezikovni meji med nemško in francosko govorečo Švico.

Tudi v novooblikovanem biltenu boste lahko prebrali redno rubriko s poročili iz vseh držav in občin ter predstavitve novih članic. Prav tako bomo tudi v letošnjem letu razpisali natečaj „Občina prihodnosti“, ki je lani dosegel velik uspeh.

Vladi Kneževine Lihtenštajn se želim od srca zahvaliti, ker je izpeljala postopek ratifikacije protokolov Alpske konvencije, vlade drugih držav pa pozivam, naj sledijo lihtenštajnskemu primeru in ga tudi same čim prej uresničijo, saj bodo tako lahko okrepile osnovo, iz katere izhajajo naša prizadevanja za oblikovanje takega življenja v Alpah, ki bo temeljilo na usmeritvah trajnostnega razvoja.

*Rainer Siegele
Predsednik*

Kazalo

Uvodnik	Rainer Siegele	2
Alpska konvencija - kaj je to?	Gudrun Streicher	3
Ratifikacija protokolov o izvajanju Alpske konvencije - trenutno stanje	Andreas Götz	4
Alpske občine merijo svojo trajnost	Andreas Götz	4+5
Spomladanska strokovna konferenca 2002	Uredništvo	5+6
Letna strokovna konferenca 2002	Uredništvo	6
Iz naših občin:		
Italija	Antonio Zambon, Alessandro Pellegrini	6-8
Avstrija	Uredništvo	8
Švica	Uredništvo, Stefan Forster	8-10
Slovenija	Občini Bohinj in Kobarid	10+11
Nemčija	Uredništvo	11
Prenovljena domača spletna stran	Uredništvo	12

Alpska konvencija - kaj je to?

Alpenkonvention Convention alpine Convenzione delle Alpi Alpska konvencija

Alpe so največji naravni in kulturni prostor Srednje Evrope. Svojevrsten pečat so

dale krajini in življenju osmih držav, zaradi očarljive lepote privlačijo obiskovalce iz celega sveta, ki tukaj iščejo oddih in sprostitvev. Ekstremne razmere, ki so značilne za alpsko podnebje in naravni prostor, saj je manj kot četrtnina alpskega prostora primerna za trajno poselitev, pa so povzročile, da so Alpe predvsem občutljiv ekosistem in ogrožen življenjski prostor.

Alpe kot življenjski prostor: od visokogorja...

Okoljski problemi lahko kaj hitro začnejo ogrožati človekov obstoj: množični turizem, neskončni prometni tokovi, naravne nesreče... Poleg tega pa še negativni učinki zaradi prestrukturiranja številnih območij v alpskem prostoru, kar se izraža v nazadovanju in propadu hribovskega kmetijstva in izginjanju infrastrukturnih objektov, kot so trgovine, poštni uradi, policijske oz. žandarmerijske postaje itd.. Čeprav gre razvoj nezadržno v to smer, nekaj upanja za okrog 13 milijonov ljudi, ki živijo v tem življenjskem prostoru sredi Evrope, zbuja Konvencija o varstvu Alp ali Alpska konvencija, podpisana leta 1991. Pobudo za njen nastanek je dala tudi Mednarodna komisija za varstvo Alp – CIPRA.

Alpska konvencija, katere območje veljavnosti obsega 190.912 km² s 43 regijami in 5.934 občinami, je mednarodna pogodba, sklenjena med Avstrijo, Francijo, Italijo, Lihtenštajnom, Monakom, Nemčijo, Slovenijo in Švico ter Evropsko unijo. Temeljni cilj pogodbe, ki je enako zavezujoča za vse njene podpisnice, je ohranjanje Alp in njihovega trajnostnega razvoja. Konvencija velja na celotnem območju Alp in upošteva tako interese varstva kakor tudi interese rabe. Dogovori temeljijo na alpskem prostoru kot naravnem, kulturnem, gospodarskem in rekreacijskem prostoru, torej kot življenjskem prostoru. Očitek, da želi Alpska konvencija pretirano zavarovati Alpe pred človekom, lahko tako jasno in glasno zavrremo. V veliko večji meri gre za to, da bi lahko Alpe kot življenjski prostor ljudi, živali in rastlin v svojem neločljivem sožitju ohranili kot življenja vredne in marsikje življenjske pogoje še izboljšali.

Filozofijo in pravila igre določa okvirna konvencija, ki so jo ratificirale vse pogodbenice, konkretne ukrepe, možnosti delovanja in razvoja kakor tudi varstvene ukrepe pa določajo protokoli o izvajanju Alpske konvencije (izvedbeni protokoli). O tem, kakšno je trenutno stanje glede ratifikacije protokolov, poroča na 4. strani Andreas Götz.

S cilji, ki si jih je zastavila, Alpska konvencija orje ledino: vsebuje sveženj dogovorov, ki po eni strani v političnem vsakdanjiku ustvarjajo pomembne korake za premagovanje sektorskega in „zaplankanega“, vase obrnjenega razmišljanja, po drugi strani pa daje rešitve za vedno večje probleme, ki se pojavljajo v okviru prekomerne in nezadostne rabe. Cilje in ukrepe Alpske konvencije, ki so bili določeni soglasno, je treba stalno in skupaj izražati, braniti in uresničevati prav na vseh ravneh – od evropske do lokalne. Dokaz, da Alpska konvencija živi, je Omrežje občin Povezanost v Alpah. Ne nazadnje to dokazujejo tudi številni primeri njenega izvajanja v 138 aktivnih občinah.

Gudrun Streicher

... do ravninskih predelov

Ratifikacija protokolov o izvajanju Alpske konvencije – trenutno stanje

Vse pogodbenice Alpske konvencije naj bi v mednarodnem letu gora končno ratificirale devet izvedbenih protokolov, kolikor jih je bilo doslej pripravljenih.

Gre za protokole z naslednjih področij: urejanje prostora in trajnostni razvoj, varstvo narave in nega krajine, hribovsko kmetijstvo, gorski gozd, turizem, energija, varstvo tal, promet ter protokol o reševanju sporov.

V Švici in Italiji je zaznati odpor proti protokolom Alpske konvencije, saj določeni krogi trdovratno širijo „pravljico“ o pretiranem varovanju območja Alp, ki naj bi ga spodbujala Alpska konvencija. V Lihtenštajnu je parlament potopek ratifikacije zaključil že 18.4.2002, v Nemčiji in Avstriji je ta korak pričakovati v nekaj mesecih. Protokoli začnejo veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji.

Italijanska vlada je že 7.2.2002 sprejela sklep, da bo dokumente predložila parlamentu v ratifikacijo. V tem času pa je posvetovalna komisija poslanske zbornice predložila zahtevo za ratifikacijo vseh proto-

kolov razen protokola o prometu. Neka druga komisija sicer želi ratifikacijo protokolov, vendar med njimi ne sme biti protokola o turizmu. Zanimivo bo počakati, kako se bodo stvari uredile. Slovenija in Monako si prizadevata, da bi ratifikacijo zaključila še v letošnjem letu. V Franciji nameravajo pričeti s postopkom ratifikacije šele po letošnjih predsedniških volitvah, tako da bo v tej državi ratifikacija trajala dlje časa. Prav tako bo tudi Švica uspela protokole ratificirati šele v prvih treh mesecih leta 2003. Ratifikacija protokolov s strani Alpske konvencije pa bo zaradi dolgotrajne procedure trajala zelo dolgo. Pogoji za to bi bil, da bi se Evropska unija ponovno intenzivneje vključila v alpski proces, če pa se to ne bo zgodilo, bodo države članice EU veliko težje dejansko uporabile Alpsko konvencijo kot osnovo za skupno trajnostno razvojno politiko na območju Alp.

Andreas Götz

Alpske občine merijo svojo trajnost

Omrežje občin "Povezanost v Alpah" bo letos že drugič razpisalo natečaj za trajnostne projekte, ki jih izvajajo v alpskih občinah. Podeljene bodo ena glavna nagrada in dve stranski nagradi. Natečaja se lahko udeležijo vse alpske občine, ki ležijo na območju uporabe Alpske konvencije.

Cilj, ki si ga je pri tem zastavilo omrežje, je spodbujanje trajnostnega razvoja v vseh alpskih občinah - z natečajem „Občina prihodnosti“ gre tako za pospeševanje izvajanja projektov, ki izhajajo iz trajnostnih usmeritev, s tem pa se utrjuje tudi načelo „trajnostnega razvoja od spodaj“. Prav tako naj bi objava zmagovalnih projektov spodbudila izmenjavo ter prenos znanja med občinami. Natečaja se lahko seveda udeležijo vse občine z območja Alp in ne samo tiste, ki so včlanjene v Omrežje občin.

Skladno z zasnovo natečaja, ki ga je pripravila Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), bodo občine nagrajene za projekte, katerih cilj je uresničevanje načela trajnosti, kot ga izraža Alpska konvencija. V poštev bodo prišli projekti, ki bodo temeljili na enem od naslednjih področij delovanja Alpske konvencije:

prebivalstvo in kultura, urejanje prostora in trajnostni razvoj, ohranjanje čistega zraka, varstvo tal, vodno gospodarstvo, varstvo narave in urejanje krajine, hribovsko kmetijstvo, gorski gozd, turizem, promet, energija in gospodarjenje z odpadki. Seveda so dobrodošli tudi projekti, ki obravnavajo več področij delovanja hkrati.

4.000 evrov za glavno nagrado

Glavna nagrada v višini 4.000 evrov bo podeljena „občini prihodnosti“ za izvedbo projekta, ki ne bo samo inovativen in kreativen, temveč bo tudi dejansko vpet v celoten koncept občine.

Občina mora upoštevati načela trajnostnega razvoja, zato tudi na drugih področjih razvija različne inovativne in dopolnjujoče se dejavnosti, strategije in projekte. Projekt mora biti torej sestavni del koncepta občine, ki je trajnosten in ga je mogoče izboljševati. Razvidno mora biti, da je projekt vpet v strategijo trajnostnega razvoja občine.

Iz projekta morajo biti zato razpoznavni preverljivi koncepti in izvedbene strategije, s pomočjo katerih je v občini mogoče doseči trajnostni razvoj. V središču projekta mora biti misel, da si je treba prizadevati predvsem za povezavo tako ekoloških kakor tudi ekonomskih in družbenih razsežnosti trajnostnega razvoja na občinski in globalni ravni.

Projekt mora biti že uresničen. Osnutki in načrti za projekte se ne nagrajujejo. Velik pomen ima pripravljenost za dialog s prebivalci in akterji. Prav tako je pomembno, da so učinki projekta dolgoročni.

Dve stranski nagradi

Za obe stranski nagradi v višini 1.500 evrov veljajo enaki kriteriji kot za glavno nagrado. V poštev pridejo seveda tudi tiste občine, ki na enem od področij delovanja pri določenem projektu izkazujejo pionirske dosežke, vendar se na številnih drugih področjih delovanja doslej še ne morejo pohvaliti z večjimi uspehi.

Prejemnik nagrade je lahko samo politična enota („občina“), ki leži znotraj območja veljavnosti Konvencije za varstvo Alp. Najmanj eno od stranskih nagrad naj bi vsakokrat prejela ena od občin, ki so včlanjene v Omrežje občin "Povezanost v Alpah". Podelitev nagrad je vsako leto – v letošnjem letu se bo to zgodilo 25. oktobra na letni strokovni konferenci Omrežja občin v švicarskem Salgeschu.

Občine vložijo kandidature v obliki izpolnjenega vprašalnika, ki jim ga posreduje Omrežje občin „Povezanost v Alpah“. Zmagovalce izmed predlagateljev predloženih projektov izbere Svet Omrežja občin „Po-

vezanost v Alpah“.

Dokumentacijo za natečaj si lahko občine, ki jih zanima sodelovanje pri natečaju, presnamejo s spletne strani združenja www.povezanostvalpah.org. Lahko pa jo naročijo tudi pri predsedniku Omrežja občin (*Gemeinde Mäder, g. Rainer Siegele, Bürgermeister, Alte Schulstrasse 7, A-8641 Mäder, e-pošta: siegele@maeder.at*).

Zadnji rok za oddajo projektov je 2. avgust 2002.

Andreas Götz

Kakšna bo videti občina prihodnosti?

Spomladanska strokovna konferenca, Vorarlberg, 25. - 27. april 2002

Ur. - Okrog petdeset udeležencev spomladanske strokovne konference je v Ragallu pozdravil Rainer Siegele, predsednik Omrežja občin.

V prvem delu je bil na programu obisk doline Großes Walsertal, kjer so sodelavci projekta Biosferni park Großes Walsertal udeležencem predstavili svoje ideje in posamezne vzorčne projekte, s pomočjo katerih si prizadevajo ohraniti tradicionalno kulturno krajino na strmih območjih hribovskih kmetij, obenem pa naj bi ti projekti omogočili oziroma zagotovili ekonomsko preživetje v dolini. Pomemben segment pri tem je izobraževalno delo z otroki in mladostniki, ki se skozi igro in na ustvarjalni način seznanjajo z vrednotami neokrnjene narave, biotske raznovrstnosti in naravnih krogotokov.

Naslednja postaja je pripeljala v Bregenzer Wald, kjer je na udeležence naredila velik vtis medsebojna

povezanost celotnega območja in pripravljenost krajanov za uresničevanje skupnih ciljev. Čim večji dohodek naj bi ustvarili znotraj regije, kar poleg ohranjenega tradicionalnega znanja v sodelovanju s kmetijstvom, obrtjo in turizmom pomeni razvijanje novih idej, proizvodov in deloma tudi popolnoma nove strategije za trženje. Dosedanji uspehi so dobro vidni.

Zadnji dan konference je občina Mäder predstavila svojo „zgodbo“, kako je postala vzorčna občina na področju okolja. Potem ko so v kraju zgradili kulturni in izobraževalni center ter ekološko osnovno šolo, so pred kratkim izdelali tudi energetske zasnove in socialni profil občine. Z domačimi prebivalci so pripravili smernice in možnosti za skupno oblikovanje okoljskega in družbenega okolja. Sploh pa predstavljene zasnove, ki jih bodo uresničevali v sodelovanju s prebivalci, pomenijo izhodišče za nadaljnje delovanje občine.

Konferenca se je zaključila s predstavitvijo projekta „Senene vile“ občine Frastanz. Na zasebno pobudo so izoblikovali model podpore, ki jo nudijo kmetom pri spravilu sena, kar je v strmih gorskih predelih te občine

zelo zahtevno opravilo. Udeleženci so bili navdušeni zlasti nad pestrostjo in ustvarjalnostjo predstavljenih projektov na sorazmerno majhnem prostoru.

Letna strokovna konferenca: 25. in 26. 10. 2002 v Salgeschu v Švici

Ur. - Letošnjo konferenco bo gostila valajjska občina Salgesch, švicarska metropola rdečega vina.

Salgesch in njegovo okolico so zaznamovali vinogradi

Salgesch se je šele po koncu 2. svetovne vojne razvil iz kmečke v vinorodno občino. Tudi danes si v tej občini z veliko mero ustvarjalnosti prizadevajo, da bi svojim krajanom omogočili uravnoteženo povezavo med kakovostnim življenjem in gospodarskim razvojem. Poleg tega pa želi občina Salgesch postati kompetenčni in storitveni center za okoljsko področje.

Od leta 1996 deluje v občini društvo, v katerem so združeni vinarji, obrtniki, hotelirji in gostinci ter

občina, ki poskušajo s pomočjo pomembnih partnerjev uresničevati nove ideje za trženje svojega največjega „zaklada“ - kakovostnega vina iz Valaisa.

Sploh pa bo to čas, ko bo Salgesch idealen kraj za letno konferenco:

V petek se bodo najprej predstavili letošnji zmagovalci natečaja „Občina prihodnosti“, nato pa še različni projekti s prikazom, kako valajjske občine izvajajo Alpsko konvencijo. Sledila bo razprava.

V soboto dopoldne bo skupščina članic, popoldne bodo udeleženci posvetili enemu samemu, a velikemu projektu „Pfyng-Finges kot življenjski in doživljajski prostor“, pri katerem sodelujejo štiri občine, ki si prizadevajo za ohranitev in rabo tega edinstvenega gozda. S sodelovanjem enajstih občin naj bi se projekt razširil in pripeljal do ustanovitve prvega naravnega parka v kantonu Valais.

Kaj je bilo doslej storjenega in kaj doseženega, si bodo udeleženci ogledali na ekskurziji v Pfyngwaldu.

Seveda bodo imeli udeleženci konference tudi priložnost, da se ob degustaciji seznanijo z valajjskimi vini.

Članice bodo v kratkem prejele uradno vabilo in podroben program.

Iz naših občin – Italija:

Podgorska skupnost Livenza

Ob mednarodnem letu gora posveča Omrežje občin Povezanost v Alpah skupaj z občino Budoia in podgorsko skupnostjo Livenza goro Col Cornier (1.767 m) vsem mladim tega sveta.

Col Cornier je gora velikega ekološkega in krajinskega interesa. Pred njo se razprostira ravnina, pogled, ki se odpira s te gore, seže na morje od Trsta do Benetk ter na veličastne Dolomite.

Na eni strani ga omejuje Piancavallo, gora, ki jo je

izoblikovalo delo človeških rok, po drugi strani pa lahko vidimo neokrnjeno krajino območja Cansiglio. In če govorimo o prihodnosti in alpski kulturi, je to zagotovo kraj, poln simbolov.

Pobuda naj bi hkrati pozvala starejšo in mlajšo generacijo, naj naravo opazuje in varuje bolj osveščeno, dela pa naj tudi primerjave in predloži svoje predloge.

Gore imajo povsod po svetu pomembno vlogo, saj imajo zaradi raznolikosti ekosistemov po eni strani pomembno vlogo, po drugi strani pa so življenjski prostor tamkajšnjemu prebivalstvu in njegovi kulturi in gospodarstvu.

V teh krajih živila flora in favna v medsebojnem sožitju z ljudmi, ki seže v mladih letih spoznali, da je vire treba varovati za prihodnost naslednjih generacij.

Nasprotno pa se v bogatejših državah gorski svet vedno bolj spreminja v kraj zabave in razvedrila, pri tem pa se izgublja stik z naravo in občutek za okolje.

Obstajajo še gorska območja, kjer je težko preživeti, kjer sta vojna in lakota povzročala velike razlike med narodi in kjer mladi ljudje ne odraščajo več v soglasju z lastno zgodovino.

V sodelovanju s šolami ter okoljevarstvenimi organizacijami Sklad za varstvo narave WWF, Lega Ambiente in italijansko planinsko društvo Club Alpino Italiano so v letošnjem letu načrtovane različne pobude: izleti ali krajše ture trekinga, razstave o življenju drugih gorskih ljudstev v Kolumbiji, Nepalju, Keniji ter razprave o prihodnosti mladih ljudi v Alpah.

Antonio Zambon

Gorska skupnost Meduna-Cellina

Število prebivalcev: 26.181
Površina: 760 km²

Skupnost trinajstih hribovskih občin Meduna-Cellina je nova članica Povezanosti v Alpah. Gre za furlanske občine iz pokrajine Pordenone, ki na zahodu mejijo na pokrajino Belluno v Benečiji.

Pristop skupnosti k Omrežju občin je pomembno dejanje, ker se s svojimi trinajstimi občinami (Montereale Valcellina, Andreis, Barcis, Claut, Cimolais, Erto e Casso, Maniago, Vivaro, Arba, Frisanco, Fanna, Cavasso, Vajont) le-ta povezuje z občinami Podgorske skupnosti Livenza (Aviano, Budoia, Polcenigo in Caneva) okrog gorske skupine Monte Cavallo. Gre za edinstveno območje, ki je z okoljskega, zgodovinskega in kulturnega vidika izrednega interesa.

Sredi območja skupnosti občin Meduna-Cellina leži naravni park furlanskih Dolomitov. V nižjih predelih predstavljajo „magredi“, suha in kamnita mesta, zaradi svoje posebnih in edinstvenih lastnosti kraj izredne lepote.

Skupnost Meduna-Cellina je dolga leta spodbujala vse, kar je izraz zanjo značilnega sveta, pri čemer je cilj usmerjanje interesov in pozornosti na tiste dejavnosti, ki predstavljajo zgodovino dolin in so danes v nevarnosti, da izginejo za vedno.

Posebnosti skupnosti so ponovno odkritje ročnih spretnosti, prikaz preteklosti zahvaljujoč številnim občinskim muzejem, kulturne in verske poti, lokalna gastronomija in spoznavanje okolja tudi prek športnih dejavnosti.

Skupnost je začela uresničevati različne politične odločitve, med drugim tudi izvajanje Lokalne agende

21 ter sistem za ločeno zbiranje odpadkov.

Maniago je največji kraj na tem območju in njegovo središče, tu je doma industrija rezil, ki ima bogato zgodovino.

Erto in Casso sta nam ostala v tragičnem spominu zaradi hude nesreče Vajonta, ko se je z gore Monte Toc sprožil ogromen zemeljski plaz in zgrmel v enega od večjih umetnih jezer, zgrajenih v šestdesetih letih. To je sprožilo velik poplavni val. Takrat je umrlo okrog 2000 ljudi in zato je prišlo do velikih družinskih tragedij.

Osrednji del območja, h kateremu sodijo občine iz skupnosti, leži ob jezeru Barcis in obsega „magred“ v Vivaru, dolino Cimoliana pri Cimolaisu in doline Settimana pri Clautu in predstavlja ne le kalejdoskopa barv, temveč tudi zgodovine in naravnih vrednot.

To so pomembne prvine za sodelovanje in prispevek za večjo vrednost celotne alpske dediščine, ki prinaša številne prednosti domačemu prebivalstvu. Vse to pa omogočajo povezave Omrežje občin Povezanost v Alpah.

Antonio Zambon

Berbenno

Število prebivalcev: 2.354
Površina: 63 km²

Področje delovanja: varstvo narave in nega krajine ter turizem

Berbeno Leži na eni najlepših razglednih teras v dolini Imagne, od Bergama je oddaljen približno 50 km. Ker leži na osovni strani, se je tudi v domačem narečju uveljavil rek o „zarjavelih prebivalcih Berbeno“.

Vas leži na 675 metrov nadmorske višine, ob gori Monte Poren, bolj znani kot San Pietro, pa se povzpne vse do 900 metrov n.v. Območje občine Berbenno obsega tudi vas Ponte Giurino, na skrajnih delih meji z vasjo Ceresola na vzhodu, Cà Previstali na zahodu, z že omenjenim San Pietrom na severu in Ponte Giurinom na jugu.

Ti kraji imajo bogato zgodovino, umetnost in razvito umetno obrt, narava je še neokrnjena, polna zelenja, ima pa tudi bogato floro in favno.

Že od nekdaj pa se ljudje iz vasi odseljujejo. V tem stoletju je število odseljenih prebivalcev zelo naraslo. Zlasti po prvi svetovni vojni se je veliko domačinov vrnilo domov iz Francije in Švice, a številni so si poiskali dom v tujini in tam tudi ostali.

Za razvoj Berbenna, zlasti velja to za zadnja leta, imajo precej zaslug prav emigranti, ki so prvi omogočili razcvet gradbeništva. Sledilo je obdobje, v katerem so v Berbennu počitniška stanovanja začeli graditi številni

tujci.

Alessandro Pellegrini, župan

Iz naših občin – Avstrija:

Mäder

Ur. - Prvič, odkar je bil izdelan socialni profil mäderske občine z naslovom

„Mäder – vse življenje“,

lahko govorimo o resničnem sodelovanju prebivalcev: 120 krajanov je namreč zelo intenzivno sodelovalo pri izpolnjevanju vprašalnika z več kot 100 vprašanji (66 % je vrnilo izpolnjene vprašalnike), s katerim so avtorji želeli ugotoviti, kako prebivalci Mädra gledajo na življenje v domačem kraju in kakšne so njihove želje. Na podlagi analize prispelih odgovorov so bili nato oblikovali teze in ukrepi, s katerimi bi to lahko uresničili. Socialni profil je sedaj izdelan, treba ga je samo še uresničiti v praksi. Tri delovne skupine so obravnavale posamezne tematske sklope: odnosi med otroki, mladimi in družinami; doživeti starost v Mädru/ socialni center in center za starostni-

Predstavitve socialnega profila občine Mäder se je udeležilo okrog dvesto prebivalcev

ke; živeti skupaj ali kakovost življenja. Del idej je bil uresničen že med izdelavo socialnega profila. Marca je bilo tako organizirano tridnevno srečanje z naslovom „Integracija v vasi“, namenjeno pa je bilo srečanju turške in avstrijske kulture. Organizacijski odbor je sestavljalo 10 avstrijskih in turških žena. Poleg razstave in predstavitev, kot npr. demonstracija priprave narodnih jedi, poslikave s heno itd., so sodelujoči lahko poskusili specialitete avstrijske in turške kuhinje. Prav tako sta se soočili katoliška in islamska cerkev. Prireditelj je doživela tak uspeh, da jo bodo naslednje leto spet organizirali.

Energetska zasnova občine Mäder

Aprila je občinski svet soglasno sprejel energetska zasnovo za občino Mäder, ki določa, da se mora občina tudi v prihodnje zavzemati za učinkovito rabo energije. Pri vseh odločitvah bodo v prihodnje v izračunih upoštevali tudi zunanje stroške (stroške za nastalo okoljsko škodo).

Bistvenega pomena pri energetska zasnovi je oblikovanje okoljske zavesti pri domačem prebivalstvu.

Pri dejavnostih, ki se navezujejo na energetska politiko, sta bili določeni dve prioriteti, in sicer prihranek energije ter zagotavljanje energije iz obnovljivih virov.

Za vse stavbe in druge objekte, ki so v lasti občine, so bili določeni kvantitetni cilji za določeno časovno obdobje. Splošni cilj je, da se bo pri sanacijah uporabljala praviloma samo tista tehnologija, ki zagotavlja najučinkovitejše varčevanje energije z najmanjšimi negativnimi posledicami za okolje. Pri gradnji novih objektov je bilo tudi določeno maksimalno energijsko število 30 kWh/m².

Za nakup občinskih zemljišč so bila določena minimalna števila in minimalna energetska merila pri rabi zemljišč. Če energijsko število 20 kWh/m² ne bo preseženo, bo kupcu zagotovljen popust v višini 20 evrov na kvadratni meter.

Iz naših občin – Švica:

Generalna skupščina Omrežja občin „Povezanost v Alpah - Švica“

Ur. - 4. maja 2002 je Franz Gnos v Sattlu sprejel in pozdravil predstavnike številnih občin, medijev in

posameznikov. Poročal je o dejavnostih in razvojnih poteh združenja, vsem občinam in delovnim skupinam pa se je zahvalil za njihovo delo. Kot je bilo napovedano, je Franz Gnos odstopil s predsedniške funkcije, za njegovega naslednika pa je bil izvoljen Rudi Lippuner.

Združenje bo tudi v prihodnje sodelovalo z organizacijo Alpenbüro Netz.

Ob koncu sestanka je Thomas Egger poročal še o dejavnostih Švicarske delovne skupnosti za gorska območja ter o možnostih za sodelovanje na področju regionalnega razvoja.

Flühli-Sörenberg

Skupaj z drugimi entlebuškimi občinami razvijamo regionalni energetske znak. V šolskem objektu v Sörenbergu je spremljanje rabe energije in stroškov zanjo (energetsko knjigovodstvo) pokazalo ugodne rezultate. Tako bomo energetske knjigovodstvo uvedli še za štiri druge javne objekte. Kot uradni prispevek Švice ob letošnjem mednarodnem letu gora bodo tri partnerske regije - Göschenen, Albulatal in Entlebuch – v medsebojnem sodelovanju oblikovale „vodno omrežje“ NeWa – Netzwerk Wasser, v okviru katerega bodo potekale različne zanimive prireditve na temo vode. Od 20. do 22. septembra 2002 bodo v kraju Flühli-Sörenberg potekale številne prireditve, začelo pa se bo tudi mednarodno leto voda 2003. Namen projekta je raziskovanje „novih tehnologij v turističnem prometu“, pri čemer sodelujeta Univerza v Bernu in Urad za prostorsko načrtovanje. Sedaj se lahko vzporedno z Alpskim birojem začne oziroma nadaljuje tudi t.i. nova mobilnost (New Mobility)

Josef Emmenegger

Saas Fee

Znak za energetske učinkovito občino

Ur. - Znak za energetske učinkovito mesto se podeljuje tistim mestom in občinam, ki so – v okviru svojih možnosti – zaslužne za nadpovprečna prizadevanja na področju energetske in prometne politike na lokalni ravni. Znak uvaja dejansko obvladovanje kakovosti v lokalni energetske politiki.

Saas-Fee – energetske učinkovita občina

21. junija 2001 je občina Saas-Fee na slovesnosti ob posebnem prazniku prejela znak energetske učinkovitega mesta. Znak energetske učinkovito mesto, ki ga je dobil Saas-Fee, ni samo priznanje energetske in okoljske politiki, za katero so si v občini prizadevali, temveč pomeni tudi obvezo za nadaljnje izvajanje načrtane poti. S sprejetim programom za izvajanje energetske politike na lokalni ravni se je Saas-Fee odločil za zelo ambiciozen projekt, s katerim bo lahko v prihodnje lahko uresničil svoj cilj, da postane počitniški kraj, katerega razvoj je okoljsko pozitivno usmerjen.

Teden energije

V Saas-Feeju so od 17. do 21. junija letos orga-

nizirali teden energije. S prireditvijo so namreč želeli domače prebivalce, zaposlene v obrtnih dejavnostih in turizmu ter politike opozoriti na pomembne teme, kot so energija, okolje in trajnostni razvoj. Namen ni bil sestaviti seznam problemov, temveč prikazati, tematizirati in razpravljati o uresničljivih rešitvah in možnostih za delovanje. Vprašanja energije in okolja morajo zanimati vsakogar od nas. Skupina za varovanje okolja iz Saas-Feeja je pripravila pester program in tako je bil vsak dan posvečen posebni temi. Zvrstila so se predavanja, izleti, akcije, javne razprave, razstave in drugi prispevki iz sveta kulture, kjer so se udeleženci posvetili temam, kot so podnebje in gorski svet, telo in duh, energija in zdravje, okolje in odnos posameznik do njega, preobrat pri rabi energije.

Fully

Število prebivalcev: 1.500

Površina: 15 km²

Področja delovanja: varstvo narave in nega krajine ter turizem

Fully, občina s čudovito lego ob jezeru Sorniot v bližini Martignyja v francoskem delu Valaisa, je kraj, ki s svojimi prebivalci živi v ritmu močnih vetrov: zjutraj piha s štiritisočakov severovzhodnik, zvečer pa prodira v glavno valajsko dolino veter z Ženevskega jezera. Fully je valajška vinorodna občina, vendar pa tudi planinsko izhodišče za planinske ture in izlete. Območje občine se iz doline na nadmorski višini 450 metrov dvigne v visokogorje na skorajda 4000 metrov višine. Občina Fully meji na območje, ki bo najverjetneje razglašeno za nov švicarski narodni park.

Sur

Število prebivalcev: 98

Površina: 12,17 km²

Občina Sur je zagotovo „najmanjša“ članica Omrežja občin, a ne glede na to želijo njeni prebivalci aktivno sodelovati zlasti na področju trajnostnega turizma. Nad občino se dviga prekrasna planina Flix, za katero sta značilni izredno bogata flora in favna. Ob dnevu biotske raznovrstnosti so na planoti v enem dnevu prešteli več kot 2000 različnih rastlinskih in živalskih vrst. Raziskovalci previdno ocenjujejo, da bi lahko govorili celo o 10.000 različnih vrstah. Prava senzacija akcije je bila odkritje nove vrste komarja, ki so ga poimenovali Rhexosa Flixella. Sur leži v kantonu Graubünden in sodi k regiji Mittelbünden, kjer že nekaj časa poteka projekt za ustanovitev regionalnega parka. Občina Sur in planina Flix imata pri tem projektu osrednjo vlogo. Nadaljnje informacije na spletnih naslovih: www.flix.ch in www.mittelbuenden.ch.

Beatenberg

Število prebivalcev: 1.273

Površina: 29,19 km²

Področja delovanja: varstvo narave in nega krajine ter turizem

Beatenberg je turistična občina na sončni terasi nad Tunskim jezerom v kantonu Bern. Zaradi danih pogojev občina celostno zasnovano posveča zlasti vprašanju s področja turizma. Pred kratkim pa so v občini začeli izvajati nov regionalni razvojni projekt „Planinska pot okrog Tunskega jezera“, katerega namen je prek izvajanja različnih zasnov povezati med seboj kraje v okolici Beatenberga in pri tem upoštevati načela trajnostnega razvoja. Tako spodbujajo trženje domačih izdelkov, uporabo domačega javorovega lesa itd. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: www.beatenberg.ch ali www.hoehenweg-thunersee.ch.

Werdenberg

Število občin: 6 (vključno z Grabsom)

Število prebivalcev: 32.799

Površina: 20,64 km²

Področja delovanja: varstvo narave in nega krajine ter turizem

Občina Grabs je članica Omrežja občin že od pilotne faze naprej, sedaj pa se je za članstvo odločila tudi celotna regija Werdensberg.

V regiji so začeli izvajati obsežen projekt regionalnega razvoja, ki predvideva tudi sodelovanje prebivalcev. Poimenovali so ga „Werdenberg kot osebnost“,

sestavljajo pa ga štiri različni moduli: ustanovitev narodnega parka, promocija domačega kraja, sodelovanje v gastronomiji in družabno središče za prebivalce. Ob tem bodo lahko dosegi in vsebine Omrežja občin Povezanost v Alpah zelo koristno dopolnjevali proces povezovanja med občinami na nacionalni in mednarodni ravni ter prenosa znanj in izkušenj.

Pfyn-Finges: občini Varen in Leuk

Število prebivalcev: 5.189

Površina: 78,26 km²

Občina Salgesch v Pfywaldu je članica omrežja že od samega začetka, tj. od pilotne faze naprej. Zaradi njenih dobrih izkušenj sta sedaj članici postali še dve sosednji občini: Varen in Leuk. Pfywald v kantonu Valais je v državnem inventarju krajin in spomenikov nacionalnega pomena vpisan kot edinstvena krajina ob Roni. Na zgleden način občine sedaj poskušajo dvigniti kakovost regionalnega razvoja, ki bo sprejemljiv za okolje. Začele so izvajati celosten projekt „Pfyn-Finges kot prostor bivanja in doživljanja“, ki je v Švici že postal zgled tudi drugim krajem. Kot pove že ime projekta, gre za posredovanje doživljanja narave počitniškim gostom, a vedno s posebnim poudarkom na ohranjanju in obogatitvi življenjskega prostora Pfywald.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: www.varen.ch, www.leuk.ch, www.pfyn-finges.ch.

Stefan Forster

Iz naših občin – Slovenija:

Bohinj

Število prebivalcev: 5.209

Površina: 343 km²

Področja delovanja: turizem, hribovsko kmetijstvo, Triglavski narodni park

Občina Bohinj se razprostira na območju Julijskih Alp ob vznožju Triglava, ki je z 2864 metri najvišja slovenska gora. Več kot polovica ozemlja bohinjске občine sodi v Triglavski narodni park. Upravno središče je Bohinjska Bistrica.

Že sama lega občine v Triglavskem narodnem parku postavlja varstvo narave pri načrtovanih možnostih in programih za razvoj občine na prvo mesto. Tako se izvajajo posamezni programi za prenovo vasi v višjih in demografsko ogroženih predelih, kjer se postopoma

izvajajo projekti na področju turizma in izdelave tradicionalnih domačih proizvodov.

Osnovna področja gospodarskega delovanja v občini so turizem ter kmetijstvo in gozdarstvo, ki se med seboj vedno bolj povezujejo, prav tako pa so tudi vedno bolj odvisni eden od drugega, zaradi česar bo mogoče doseči tudi boljše rezultate.

Bohinj sestavljata Zgornja in Spodnja dolina, ki skupaj z Bohinjskim jezerom in okoliškimi gorami ponujata enkratno doživetje narave in veliko izbiro kulturnih in zgodovinskih posebnosti. Vsako leto priredi občina nekaj etnografskih prireditev, ki se prepletajo z značilno turističnimi prireditvami. Poleg tega pa je v Bohinju mogoče izbirati med zanimivimi športnimi panogami, ki jih organizirajo posamezna društva.

Občina Bohinj

Jezersko

Število prebivalcev: 677
 Površina: 68,8 km²
 Področja delovanja: Turizem, hribovsko kmetijstvo

Kobarid

Število prebivalcev: 4.750
 Površina: 192 km²
 Področja delovanja: turizem, kmetijstvo

Kobarid (it. Caporetto, nem. Karfreit), mestno naselje na 234 metrih nadmorske višine, leži na stiku dveh dolin. Proti zahodu sega dolina reke Nadiže do Breginjskega kota, proti jugovzhodu v smeri proti Tolminu pa se odpira Soška dolina, ki jo v smeri proti Bovcu, Vršiču in prelazu Predil na severu obdajajo vršaci Julijskih Alp.

Kobarid z okolico ima za seboj burno preteklost. Kraj je bil poseljen že v halštatski dobi, arheološke najdbe pa pričajo o tem, da je bil Kobarid pomembna rimska vojaška postojanka ob cesti iz Ogleja v Norik. V srednjem veku je bil Kobarid dlje časa pod vladavino čedajskega kapitlja.

Leta 1688 je mesto popolnoma uničil požar. Skozi te kraje so prodirale turške tolpe in plenile domače prebivalstvo, mimo so korakale Napoleonove čete. V spomin na ta čas je kamniti most čez reko Sočo dobil ime po Napoleonu.

Kobarid je postal svetovno znan po tako imenovanem „čudežu pri Kobaridu“, ko je med 1. svetovno vojno v krnskem pogorju divjala velika bitka – prvi blitzkrieg - v

zgodovini človeštva: oktobra 1917 je avstroogrška armada ob pomoči Nemcev zaprla obroč okoli italijanskih enot in v nekaj dneh napredovala globoko na italijansko ozemlje vse do reke Piave. O tem času še danes pričajo številni dobro vidni strelski jarki, utrdbe v okolici Kobarida in monumentalna kostnica italijanskih vojakov s cerkvijo sv. Antona, ki so jo zgradili Italijani

Danes je Kobarid z okolico prijeten izletniški cilj sredi visokih gora, ki obiskovalcem ponuja številne znamenitosti in možnosti za planinarjenje, lov in ribolov. Označene planinske poti vodijo iz Kobarida na različne vrhove – Stol, Matajur, Krn in potok Kozjak s svojim imenitnim slapom. Reka Nadiža je poleti osve ujoča in zato priljubljena med kopalci. Na pobočjih Krna nad Kobaridom poteka zunanja meja Triglavskega narodnega parka, raja divje romantičnih in nepozabnih lepot.

Občina Kobarid

Iz naših občin – Nemčija:

Oberammergau

Od maja 1998 do aprila 2001 se je v dolini Ammertal odvijal projekt regionalnega razvoja, katerega nosilci so bili ammertalske občine, deželni okraj in Nemški zvezni sklad za okolje. Projekt z naslovom „Okolju primeren regionalni razvoj in Pasijon 2000“, ki ga je sestavljalo več posameznih modulov, naj bi spodbudil regionalne gospodarske tokove ter pripravo in izvedbo pasijonskih iger, ki bi bili skladni z zahtevami okolja. Najpomembnejši moduli projekta so bili:

1. trženje na regionalni ravni: regionalno trženje proizvodov domačega kmetijstva je bilo zelo uspešno;
2. lokalni avtobus: izdelana je bila zasnova o uvedbi lokalnega avtobusa, vendar pa je večina v občinskem svetu ta predlog zavrnila;
3. informacijsko središče za varstvo narave prvotna

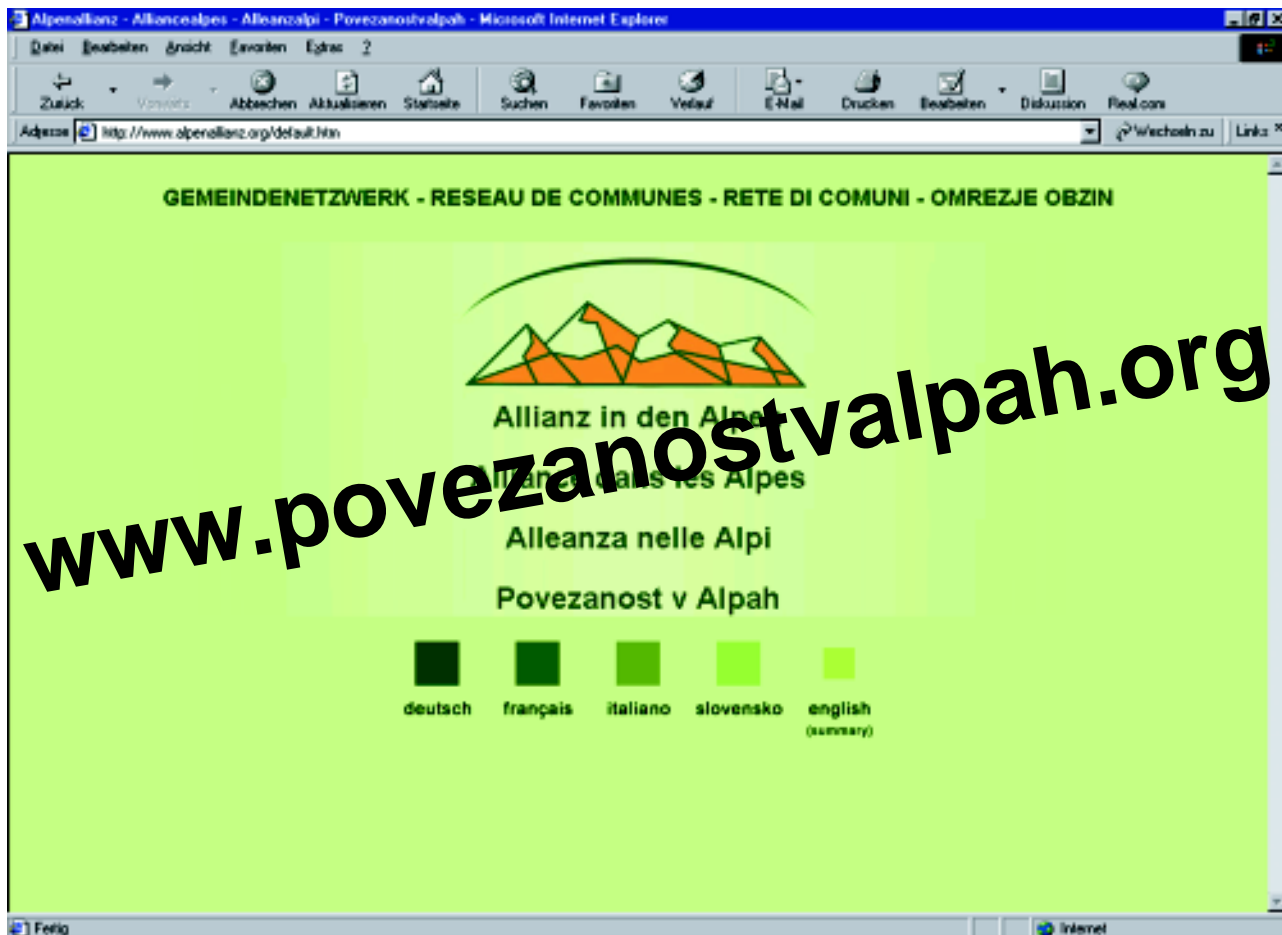
zasnova je predvidevala ustanovitev informacijskega središča za varstvo narave, ki se je kasneje spremenila v zamisel o ustanovitvi „prave“ inštitucije za okoljsko izobraževanje;

4. okoljevarstveni pregled: pripravljene so bile smernice za delovanje na področju okolja ter sistem za upravljanje z okoljem, ki ga enkrat letno pregleda občinski okoljski referat; poleg tega pa vsako tretje leto neodvisni izvedenec dodatno preveri, ali je sistem še vedno skladen s pravili Evropske unije;
5. zasnova turističnega razvoja: rezultat tega projektne modula je bil seznam ukrepov za razvoj in izboljšavo turistične ponudbe sonaravnega in doživljajsko usmerjenega kakovostnega turizma v Oberammergau, ki so ga uskladili z odgovornimi in akterji na lokalni ravni.

Prenovljena domača spletna stran

Ur. - Pred kratkim je bila na internetu objavljena prenovljena domača stran Omrežja občin „Povezanost v Alpah“, ki jo je izdelala CIPRA International. Oglejte

si spletno predstavitev našega združenja in jo ocenite. Zelo bi nas veselilo, če bi nam zaupali vaše mnenje.

Predsedstvo:

Rainer Siegele (Mäder/A), predsednik
 Antonio Zambon (Budoia/I), podpredsednik
 Hansjakob Falk (Schaan/FL)
 Walter Grath (Oberstaufen/D)
 Joze Kotnik (Kranjska Gora/SLO)
 Rudolf Lippuner (Grabs/CH)

Impresum:

Izdajatelj in založnik: Gemeinde-Netzwerk „Allianz in den Alpen“ e.V. – Réseau de communes „Alliance dans les Alpes“ – Rete di comuni „Alleanza nelle Alpi“ – Omrežje občin „Povezanost v Alpah“:
 Rainer Siegele, Gemeindeamt Mäder, Alte Schulstr. 7, A-6841

Mäder, tel.: ++43/5523/52860-0, faks DW 20, e-pošta: r.siegele@maeder.at, www.povezanostvalpah.org
 Ur., Oblikovanje: Rainer Siegele, Elke Klien, Gabriele Greußing
 Prevodi: francoščina - Juillard Fabienne; italijanščina – Gubetti Carlo, slovenščina Leskovic-Uršič Nataša
 Fotografija: dr. Dominik Siegfrist, Zürich; arhiv Omrežja; Občina Flühli-Sörenberg, Občina Salgesch, Občina Kobarid, Občina Mäder, Občina Berbenno
 Tisk: Color-Druck, Götzis (A)
 Celotna naklada: 2.000 izvodov
 Tiskano na recikliranem tiskovnem in pisalnem papirju Recixtar iz 100% starega papirja, ki ustreza zahtevam avstrijskega ekološkega znaka, modrega angela in belega laboda.